

SUSJEDSKA ISKUSTVA GORAN ŠOSTER MENADŽER SLOVENSKEG LAG-a »Ruralna« sredstva EU dobro će doći Gorskom kotaru

Čak 2,5 posto slovenskog proračuna za poljoprivredu lani je bilo vezano uz program LEADER, a od 2014. do 2020. planira se rast na pet posto, što godišnje iznosi 60-70 milijuna eura

Marinko KRMPOTIĆ

MRKOPALJ Ruralnim krajevima Hrvatske pružit će se nakon ulaska Hrvatske u EU mogućnost korištenja znatnih količina novca kojim zemlje EU pripomažu razvoj ruralnih sredina, a dio tih sredstava koristit će oni koji budu zadovoljili stroge kriterije dodjele, odnosno ponudili najkvalitetnije projekte, ističe Goran Šoster, slovenski koordinatorski mreže PREPARE koja brine o suradnji i djelovanju na nacionalnom i EU nivou kojeg smo zamolili za kraći razgovor vezan uz slovenska iskustva te, pogotovo, ulogu programa LEADER vezanog uz financiranje projekata u ruralnim krajevima te značaja i uloge takozvanih LAG-ova (Lokalnih akcijskih grupa) u tom procesu. Naime, Šoster je menadžer slovenskog LAG-a Prlekija, jednog od slovenskih LAG-ova koji je od početka uključen u provedbu tog programa kojim se EU sredstva u najvećoj mjeri usmjeravaju upravo na ruralna područja.

Koliko bi Hrvatskoj ova pomoć dobro došla govori činjenica da je po podacima iz 2001. godine, čak 93 posto Hrvatske ruralno područje, a čak 48 posto stanovništva Hrvatske živi na takvim područjima. Ono što je nužno činiti na što većem dijelu tog prostora je informirati ljude o mogućnostima i načinima dobivanja EU sredstava, odnosno raditi što kvalitetnije projekte za kandidiranje za ta sredstva. Nažalost, LEADER program, kroz koji se plasira najviše sredstava, kod nas još nije implementiran, a govoreći o slovenskim iskustvima Šoster kaže:

BIT ĆETE BRŽI I BOLJI

Šoster smatra kako se pripreme radnje vezane uz primjenu LEADERA u Hrvatskoj odrađuju vrlo dobro.

– Vjerojatno i zbog toga što ćete koristiti iskustva drugih zemalja, ponajprije Slovenije, mislim da ćete brže pa možda i kvalitetnije realizirati ovaj proces. Naime, usporedim li današnje hrvatske LAG-ove s našim nekadašnjim, čini mi se da je Hrvatska na dobrom putu da ostvari sve pozitivne efekte LEADER programa, kaže Šoster.

– Primjerice, 2011. godine je u Sloveniji čak 2,5 posto državnog proračuna za poljoprivredu bilo vezano uz sredstva programa LEADER, a za razdoblje od 2014. do 2020. planira se rast na pet posto, što znači da će se godišnje 60-70 milijuna eura sredstava LEADERA koristiti za razvoj poljoprivrede. Tome treba dodati i novac lokalnih zajednica i privatnih ulagača koji u

pravilu u te projekte investiraju istu količinu novca pa je jasna korist korištenja ovih EU sredstava, govori Šoster dodajući kako implementacija LEADERA nije bila lagana.

– S prvim smo aktivnostima počeli još devedesetih, a zaživio je početkom 2000. godine i od tog trenutka u sve većoj mjeri bespovratnim financiranjem sudjeluje u podizanju standarda na ruralnim prostorima Slovenije. Trebalo je provesti niz zakonskih mjera i odredbi kojima smo nacionalni sustav prilagodili zahtjevima EU. Nakon toga smo krenuli u organiziranje LAG-ova i rad na terenu što također nije bilo lako, ali se priča polako razvijala i iz godine u godinu postajalo je jasno da se s relativno malim sredstvima mogu postići jako dobri rezultati u oživljavanju ruralnih sredina, pogotovo ako se zajedno na projektima nađe javni i privatni sektor s udrugama civilnog društva. Danas je jasno kako je LEADER sredstvo da bi se došlo do kranjeg cilja – podizanje razine kvalitete života i standarda na ruralnom području, ističe Šoster.

Novi list, 21. siječnja 2012.